

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ

від 31.07.2018 № 74-рк/к

ДЕРГАЧІВСЬКА РАЙОННА РАДА

62300, Харківська обл., Дергачівський район, м. Дергачі, площа Перемоги, 5

Щодо припинення бездіяльності, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

В ході дослідження ринку робіт з технічної інвентаризації нерухомого майна, на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 02.03.2017 № 8-01/1282 (вх. від 03.03.2017 № 1/120) встановлено наступне.

ДЕРГАЧІВСЬКА РАЙОННА РАДА (надалі - Районна рада) є юридичною особою, ідентифікаційний код – 00433354. Місцезнаходження: 62300, Харківська обл., Дергачівський район, м. Дергачі, площа Перемоги, буд. 5. Основним видом діяльності Районної ради є державне управління загального характеру (код за КВЕД - 84.11).

Відповідно до статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Районна рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст та здійснює від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Районною радою прийнято розпорядження від 08.04.1992 № 14 (далі – Розпорядження), яким передбачено:

«1. Обязать начальника Дергачевского МБТИ тов. Кулышан И.Г. в срок до 15.04.92г. передать хозрасчетному государственному малому предприятию технической инвентаризации «Инвенрос», организованному при исполкоме Дергачевского городского совета всю документацию ранее принадлежащую Дергачевской бригаде.

2. Закрепить за малым предприятием «Инвенрос» для обслуживания Дергачевский городской, М.-Даниловский, Полевской поселков, Токаревский, Р.-Лозовской и Проходовский сельские советы народных депутатов и все населенные пункты вышеуказанных Советов согласно писем этих исполкомов.» (мова оригіналу).

Крім цього, КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ТЕХНІЧНОЇ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ «ІНВЕНРОС» (далі – КП «ІНВЕНРОС») повідомило (лист вх. від 27.12.2017 № 4517), що є зберігачем матеріалів технічної інвентаризації та інвентаризаційних справ. Архівні справи передані КП «ІНВЕНРОС» на підставі Розпорядження Районної ради.

Отже, Районна рада Розпорядженням надала КП «ІНВЕНРОС» повноваження щодо зберігання матеріалів технічної інвентаризації та інвентаризаційних справ на території Дергачівської районної ради.

КП «ІНВЕНРОС» є юридичною особою, ідентифікаційний код – 21249910. Місцезнаходження: 62300, Харківська обл., Дергачівський район, м. Дергачі, вул. Петровського, буд. 79 Б.

Основним видом діяльності КП «ІНВЕНРОС» є діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах (код за КВЕД - 71.12).

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ІНВЕНРОС» є суб'єктом господарювання та діє на ринку робіт з технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна.

Порядок та методика проведення технічної інвентаризації збудованих (реконструйованих) будинків, допоміжних будинків та споруд визначається Інструкцією про порядок проведення технічною інвентаризацією об'єктів нерухомого майна, затвердженої наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24.05.2001 № 127, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10.07.2001 за № 582/5773 (із змінами та доповненнями) (далі – Інструкція).

Відповідно до пункту 1.4. Інструкції (зі змінами, внесеними наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства від 28.12.2012 № 658, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28.12.2012 за № 2212/22524), технічна інвентаризація об'єктів нерухомого майна проводиться суб'єктами господарювання, у складі яких працює один або більше відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, які пройшли професійну атестацію у Мінрегіоні України та отримали кваліфікаційний сертифікат.

Пунктом 1.5. розділу 1 Інструкції передбачено, що інвентаризаційна справа формується і ведеться на кожен об'єкт нерухомого майна на весь час його існування та зберігається в органі державної реєстрації прав за місцезнаходженням такого об'єкта. Матеріал має бути сконцентрований в одній інвентаризаційній справі (паралельні справи не заводяться), що передбачено абзацом третім розділу 11 Інструкції.

Відповідно до статті 6 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» систему органів державної реєстрації прав становлять:

1) Міністерство юстиції України та його територіальні органи;

2) суб'єкти державної реєстрації прав:

виконавчі органи сільських, селищних та міських рад, Київська, Севастопольська міські, районні, районні у містах Києві та Севастополі державні адміністрації;

акредитовані суб'єкти;

3) державні реєстратори прав на нерухоме майно.

Однак порядок взаємодії між органами державної реєстрації та комунальними підприємствами - бюро технічної інвентаризації, зокрема в частині збереження інвентаризаційних справ, відсутній.

Згідно з пунктом 2 розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.02.2013 № 47-р «Деякі питання належного функціонування системи органів державної реєстрації речових прав на нерухоме майно» органам місцевого самоврядування рекомендовано:

- забезпечити збереження матеріалів технічної інвентаризації, реєстрових книг, а також архівних справ, які зберігаються у бюро технічної інвентаризації – комунальних підприємствах;

- створити умови для доступу юридичних та фізичних осіб до матеріалів технічної інвентаризації, реєстрових книг, а також архівних справ у порядку, визначеному органами місцевого самоврядування.

Таким чином, з прийняттям наказу Мінрегіону України від 28.12.2012 № 658 діяти на ринку робіт з технічної інвентаризації нерухомого майна мають право не лише комунальні підприємства – бюро технічної інвентаризації, а й інші суб'єкти господарювання.

Згідно зі статтею 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" економічна конкуренція - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають можливість вибирати між кількома продавцями.

За наявною у Відділення інформацією, крім КП «ІНВЕНПРОС», в межах Дергачівського району Харківської області на ринку робіт з технічної інвентаризації нерухомого майна діють й інші суб'єкти господарювання. Наприклад, Дергачівське районне бюро технічної інвентаризації, Слатинське комунальне підприємство технічної інвентаризації «ІНВЕНТАРИЗАТОР», приватне підприємство «Аріал-техно» та інші.

Отже, ринок робіт з технічної інвентаризації нерухомого майна в межах Дергачівського району Харківської області є потенційно конкурентним.

Відсутність чіткого, прозорого та єдиного для всіх порядку ведення архівів матеріалів технічної інвентаризації та інвентаризаційних справ з визначенням в ньому відповідального за це органу та термінів передачі справ до архіву, а

також порядок доступу суб'єктів господарювання, що здійснюють технічну інвентаризацію, до матеріалів технічної інвентаризації та інвентаризаційних справ призводить до настання несприятливих наслідків на ринку робіт з технічної інвентаризації нерухомого майна, а також до неможливості надання приватними підприємствами інших видів послуг, які пов'язані з використанням матеріалів інвентаризаційних справ, наприклад, складання інформаційних довідок тощо.

За звичайних умов ведення господарської діяльності у суб'єктів господарювання, які надають послуги з технічної інвентаризації нерухомого майна, було б неможливим виникнення наведеного зменшення видів послуг, які пов'язані з використанням матеріалів інвентаризаційних справ, а відповідно і обсягів реалізації таких послуг.

Крім цього, замовник робіт з технічної інвентаризації може самостійно обрати виконавця таких робіт, проте, враховуючи, що відповідно до Розпорядження тільки КП «ІНВЕНРОС» надано повноваження щодо зберігання матеріалів технічної інвентаризації та інвентаризаційних справ, під час отримання замовниками адміністративної послуги з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно зазначене підприємство ставиться у привілейоване становище порівняно з іншими учасниками ринку робіт з технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна в межах Дергачівського району Харківської області.

Таким чином, бездіяльність Районної ради, що полягає у не приведенні Розпорядження, яким надала окремо визначеному підприємству КП «ІНВЕНРОС» повноваження щодо зберігання матеріалів технічної інвентаризації та інвентаризаційних справ при відсутності чіткого порядку доступу до інвентаризаційних справ, ставить зазначене КП «ІНВЕНРОС» в привілейоване становище порівняно з іншими учасниками ринку робіт з технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна в межах Дергачівського району Харківської області.

КП «ІНВЕНРОС» може здобувати переваги над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх факторів, одним із яких є наведена бездіяльність органу місцевого самоврядування, що може мати негативний вплив на конкуренцію та призвести до спотворення конкуренції на ринку робіт з технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна в межах Дергачівського району Харківської області.

Під спотворенням конкуренції розуміється настання (можливість настання) таких наслідків, що полягають у зміні об'єктивно існуючих факторів, які обумовлюють інтенсивність конкуренції, можливості учасників ринку конкурувати між собою на відповідних ринках.

Внаслідок змін у стані конкуренції створюються менш або більш сприятливі умови конкуренції для окремих суб'єктів господарювання (КП «ІНВЕНРОС»), в той час як для інших суб'єктів господарювання – учасників ринку робіт з технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна ці умови залишаються незмінними.

Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь – яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

У розумінні статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо) або будь-які інші дії та бездіяльність, які призвели чи можуть призвести до спотворення конкуренції.

Відповідно до абзацу сьомого частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнаються дії (бездіяльність), які полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із Законом.

Таким чином, бездіяльність ДЕРГАЧІВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ, що полягає у не приведенні розпорядження від 08.04.1992 № 14, яким надала повноваження щодо зберігання матеріалів технічної інвентаризації та інвентаризаційних справ окремо визначеному підприємству КП «ІНВЕНПРОС» при відсутності чіткого порядку доступу до інвентаризаційних справ, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом сьомим частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, а саме надання окремому суб'єкту господарювання переваг, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

Враховуючи зазначене та керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", частиною першою статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", підпунктом 13 частини першої пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає ДЕРГАЧІВСЬКІЙ РАЙОННІЙ РАДІ такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Припинити бездіяльність, яка містить ознаки порушення, передбаченого абзацом сьомим частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, а саме надання окремому суб'єкту господарювання переваг, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції, а також усунути причини виникнення цього порушення і умови, що йому сприяють, шляхом приведення розпорядження голови Дергачівської районної ради від 08.04.1992 № 14 у відповідність до вимог законодавства про захист економічної конкуренції та:

1) розроблення і затвердження єдиного для всіх учасників ринку робіт з технічної інвентаризації порядку ведення архівів матеріалів технічної інвентаризації та інвентаризаційних справ з визначенням відповідального органу місцевого самоврядування за формування та ведення архіву і термінів передачі матеріалів та справ до архіву;

2) розроблення і затвердження порядку доступу виконавців робіт з технічної інвентаризації до матеріалів технічної інвентаризації та інвентаризаційних справ, що знаходяться в архіві, і забезпечити можливість надання всіма учасниками ринку робіт з технічної інвентаризації інформаційних довідок;

3) забезпечення механізму ведення єдиної інвентаризаційної справи на кожен об'єкт нерухомого майна та збереження в ній усіх матеріалів технічних інвентаризацій.

Про виконання рекомендацій повідомити Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **2-місячний строк з дня їх отримання** з наданням копій підтверджуючих документів.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду особами, яким вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова колегії:

Члени колегії:

Гейда І.О.

Бугаєв А.М.

Приймак Є.Б.

Аврамова С.П.

Тевелєва Ю.В.

